

Pušta da uđem

Pušta da uđem

Judit Sanislo

Naslov originala Szaniszló Judit
Beenged

Za izdavača **Nina Gugleta**

Edicija **Novi talas starog kontinenta vol 1**

Glavni i odgovorni urednik **Nina Gugleta**

Urednik izdanja **Ana Marija Grbić**

Prevod **Marija Cindori Šinković**

Lektura **Irina Vujičić**

Korektura **Aleksandra Dunderski**

Grafičko oblikovanje **Jana Vuković**

Štamparija **Artprint Media, Novi Sad**

Tiraž **1200 primeraka**

Izdavač **Areté, Beograd**

Projekat je realizovan uz podršku Evropske komisije.

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Copyright © by Magvető Könyvkiadó és Kereskedelmi Kft.
Copyright za srpsko izdanje © Areté, 2018

Pušta da uđem

Judit Sanislo

prevod **Marija Cindori Šinković**

ARETÉ
www.aret.rs

Sadržaj

9	Demon
11	Čupanje, plevljenje korova, samopotvrđivanje
13	Otac ovako kaže
14	Vozić, poslednja stanica
15	Volela bih da pišem o muškarcima
17	To nije
18	Do kostiju oglodana nada
20	Deo trema
22	Bez premca
25	Beleška za marginu
26	Ronči
28	Uljana repica
29	Pitanje detalja
38	Drugo
40	Nešto je naopako
42	Teško je
42	Čovek bez ambicija
43	Uvod u laboratorijske vežbe
47	Sanrajz
49	Laku noć!
50	Prelazi preko
52	Po meni
53	Urezati u gaćice
57	Meni Mađar
58	Ovo sad govori o tome

- 60 Klima glavom, pogrešno me razume
- 62 Pravo, usred srede
- 63 Grelu njen muž
- 64 Većinski deo vlasništva
- 67 Postoji, i tačka
- 68 Izložba
- 69 Mizantrop
- 71 Iznutra trideset
- 73 Do dosade, ja
- 74 Cedulja
- 76 Oproštajna
- 77 Zatvara
- 79 Skrštenih građanskih nogu
- 81 Nigela
- 81 Zagrljaj
- 83 Nisam mislila
- 84 Ja pišem pismo sebi – treba li više?
- 86 Sutra ću
- 88 Pušta da uđem
- 89 Mahalica
- 92 Oprezno devojaštvo u zrelo doba žene
- 93 Muškarac, rečenicama

Demon

Sve je mirisalo na njega, odeća, šake, ormari, podlaktice. Mirisao je kao niko pre njega, to mu je više puta saopštila i preko es-em-esa i preko mejla. Znala je, naravno, da svaki čovek ima drugačiji miris, ali ovaj miris oblaka naprosto joj nije pasovao, morala je stalno da ga ispisuje iz sebe. Njegovu hemiju, njega samog. Taj jutarnji sladunjavi ustajali miris njegovih usta.

Dahni mi u vrat.

Noge mi klecaju od tebe, ne čini to.

Ipak, nastavi.

Tako su se zajedno kretali po kuhinji, kroz piljarnicu, u Rosmanu i u krevetu, kao da plešu. Bilo je, doduše, neke koreografije, ali ona je bila zajednička, spontana, nedogovorena. Prosto je nadolazila. Ako bi samo pomislila na lice onog drugog, ledene ruke bi joj se ježile, kapci bi je pekli i htela bi da se zavalj na leđa kako bi se sasvim predala sitnim trzajima udova. Ako bi samo pomislila na njegov glas, podlaktica bi joj se osula ospi-cama. Taj glas bio je ponekada nazalan, ponekada nezgrapnan, pomalo preglasan, ali uvek samo njegov, a od toga bi je uvek podilazili žmarci.

Ja napred, on nazad, ja napred.

Nemoj to, pašće mi naočari.

Ipak, nastavi.

Kada bi jeli, gledali bi se u oči. Osluškiivali bi mljackanje, kako bi od tvrdog postalo meko, od mekog tvrdo. Osmatrali bi mićanje vrata, žila, ruke koje seku meso, usne kako srčuci vrsčaju tokom govora, nisu mogli da se zasite jedno drugog. Pre toga su kuvali zajedno, nemo. Sve je bilo podeljeno, daske za sečenje, noževi, svaki kutak uzane kuhinje, milovanja uz *pomerise-malo* i masna coktanja. Otkrivala je na njemu uvek novu dlaku, novu boru, svuda u stanu, svuda u gradu, u svako drugo doba dana svetlost bi drugačije na njega padala, tome se uvek čudila, to je uvek u reči pretočila.

Meko.

Tvrdo.

Meko.

Sa ovim nije mogla površno da se izbori. Odavno to više nije želela. Svaki pokret, bilo uspešan, bilo nezgrapan, svaka preduhitrena ili prazna rečenica postajala je duboka. Ako su razgovarali o bivšim prijateljicama i ljubavnicima, njih bi potcenjivali ili karikirali. Radili su sve baš onako kako im se u datom trenutku činilo dobro. Svađali su se kao deca i mirili kao odrasli.

Volim te, jebiga.

Obožavam tvoju divnu fizionomiju.

Znali su, postoji takvo; znali su, ne postoji takvo. Postojao je on u smrdljivom tramvaju, kraj bifea na železničkoj stanici, na mašini za pranje veša. Čak i kada bi plakao, smejavao se, vređao ili cedio kroz zube besmislene reči koje se više nisu mogle povući natrag.

Meni se već digao.

Jednom mu je pridržavala glavu dok je povraćao i tada su oboje pomislili, ali nisu rekli, nijedno od njih nije izgovorilo, trebalo bi se ovako i roditi i umreti. Sve što je patetično valja ra-

diti jednostavno. Držati glavu drugom čoveku, svejedno ko je on, i zašto baš on.

A onda, juče je rekao da ne želi da je vidi, nikad više.

Čupanje, plevljenje korova, samopotvrđivanje

Dodji, Leli, ispričaću ti lepu priču bez prošlosti, priču od tačaka, olovkom spojenih linija, s mnogo stvarnih motiva, znaš, ono što voliš, udaraću Leli po ispupčenom potiljku misleći pritom na njene čudne gležnjeve od kojih su dva sa spoljašnje strane noge. Trebalo bi ih videti jer to se ne može opisati, smejuljim se, vidiš, Leli, a ima takvih stvari u književnosti, napisana reč nije sve. Dve kosti gležnja na jednoj nozi, sa spoljašnje strane. E, to je već nešto. I treba ih pokazati. Nije sve književnost, vidiš, Leli, to se da osetiti i pokazati.

Dakle, dodji Leli, da čupamo, plevimo korov, da se malo samopotvrđujemo. Ne mari ako ne razumeš, ne mora se uvek sve razumeti, dve gležne kosti na jednoj nozi, spolja, ispupčeni potiljak, znaš. Ima stvari koje treba samo osetiti, ako rukom, onda rukom, ako nečim drugim, onda nečim drugim. Voliš me, je li? Ne smejulji se. Nije zabavno. Cela tvoja prošla godina. Stidiš se se, je li? Dobro, nije baš prijatno, ali ako to ne izgovaraš svaki dan, ako ne prosipaš bez razloga te kurvinske reči svakome koga sretnješ, onda nije nelagodno. Ako jeste, znaš, ni onda nije.

Sigurno svako tvoje iščašeno osećanje ima osnova. Bar, eto, ima osnova. Gležanj, potijak i tako dalje, ali znaš. Opuštaš se? Cerekaš? Spuštaš s ramena majicu što se zakopčava pozadi, kobajagi kliznula? Grudi ti male, a kipte osećanja, je li?

Gledaj, starica putuje autobusom iz mesta A u mesto B. Ima svoje A i ima svoje B, nosi sa sobom ono što je ona, iznutra, u sebi, za sebe, srećna, ali kad bi je upitala, ne bi razumela, ili bi rekla, ne, ne, ne nosi ona ništa, kome da nosi bilo šta. Ili pogledaj ono dete što briše nos o rebrasti rukav svoje jakne, izgovori to – rebrasti rukav – nema tako nečeg na svetu, a onda vidiš, ipak, ima, curi, briše u rukav, jakna. Ne razumeš, je li? Srećan je, a pojma nema o tome. Nema reči za ono što je on iznutra, novi, rukav, gležanj, srećan.

Imaš posao, Leli, imaš novca, ne treba uvek da kupuješ jeftin sir, Leli, nemoj nositi tuđu odgovornost tu u uleglim grudima, malo desno ili baš malo levo od mesta gde ti je kliznula s ramena bretela. Imaš bretele, izgovori tu reč – bretela – to je sve tvoje, dva gležnja, ispučeni potiljak, bretela i tako dalje, ne sme se, osećaš me, pa šta. Kako da ti ispričam, Leli, ja, Leli, da nema u tebi katetera, ni za srce, ni za bubrege, a i iz majke su ti ga izvukli, dobro, pumpa, ali za tako nešto treba neki strani materijal, uz to nešto teorijsko da bi imalo smisla što inače nema, na primer, doživotni kateter tvog brata.

Šećerna bolest, strah, sjebanih dvanaest tačaka ezoterika, znaš. Stomak ti je ravan, ko zna dokle, njega treba da voliš, polako će u njemu usahnuti mogućnosti, pod uleglim grudima u tvom velikom telu još malo i neće biti mesta za drugog, samo za *štabibilo* i *štaćebiti*. Ne smeješ se. Smej se slobodno, što se sad ne smeju liš? Dobro je osećati, dobro je osećati i ono što je loše, dobro je i stideti se, ispod i iznad pojasa, dakle, potiljak, gležanj, ulegle grudi, pumpa, stomak i tako dalje, upravo to govorim, ulegneš i tamo gde bi mnogi voleli. Smeješ se, dobro je, Leli, volim te, to ti govorim, to staje u ovo sve, razumeš?

Sve staje u ovo, razumeš, izgovoriću sve, za prostor unutar tebe ionako niko neće čuti osim tebe jer ti i ne postojiš, znaš. Leli, to smo se već prošli put dogovorile. Privij se. Volim te, Leli, luda si, lepa, ulegla, velika, slatka, voliš me, izbočina, rukav, nešto.

Otac ovako kaže

U kancelariji isleđivanje. U ženskom toaletu, iz jedne ve-ce šolje krvavi tragovi vode do slavine. Poluzgrušani, cipelom razmazani tragovi. Pretpostavljamo, ali nemamo činjenice za *kako* i za *zašto*. I zamisliti je – *fuj!* Dve koleginice koje imaju menstruaciju još uvek nisu u kancelariji. Stanje je sve napetije. Ona koja je zadužena za klijente odlučna je, pita svaku koleginicu po redu i, naravno, svaka poriče da je to njen trag. I ja bih porekla. Nijedna se nije zacrvenela, svaka je čvrsta. Mi smo čvrste, a ne ona koja je to uradila.

Trinaest žena, nijedan muškarac. Sve znaju svačiji ciklus. Sad, da li je bilo osmatranja ili nije bilo osmatranja, tako nešto niko ne pita.

(*Apdejt:* Više nema tragova krvi. Obrisala ih je ona koja nije bila. Trinaest olakšanja, odjednom, nemih, pognutih pogleda.)

Prošle godine otac je bio na mom radnom mestu, ali stigao je samo do ve-cea. Dalje ga nisam pustila. Otac kaže, dakle, kod vas nema nijednog muškog. Dogovorila sam se sa ocem da će sledeći put ući i u kancelariju, svakoj ću ga predstaviti. Pripisalo mu se, samo je zato došao kod nas gore. Muški ve-ce je devičanski i čist. U snežnobelim pisoarima su neki gumeni ulošci, pomažu žućkasti. Spremačica jednom nedeljno i tamo čisti. Ali čemu?

Pomislila sam da ću zajahati muški ve-ce. Tada smo tek slutili da otac posle toga neće nikad više ni prići blizu kancelarije. Otac sad leži kod kuće.

Čovek je najgori roditelj, otac ovako kaže. Mama slonica tri dana čeka da se novorođeno slonče uzdigne na prednje noge, znaš, posrće, hramlje na kolenima, ne može da se podigne posle rođenja, ne može tri dana. Drhtao je očev glas, ali bio je pe-

snički, ej, baš pesnički, drhtao je kao kolena slončeta na *Animal planetu*. I još je rekao, dok sam bila na terasi i stavljala digitalni termometar u futrolu, nemoj da ti padne, nemoj da se unesrećiš, najbolje ga drži sa obe ruke, sine. Ovako kaže otac.

I bi nesreća.

Bože, saberi se, puna sam srama i prošlosti.

Samo da ti ne padne. Sine, samo da ti ne padne.

Umreće. Umreću. Komšiničin unuk će umreti. I nosorog u zoološkom vrtu će umreti, i riba u danonoćnoj smeni će umreti. Mis univerzuma će umreti, i demobilisani granični policajac će umreti, unuk ministra bez portfelja će umreti, i poslednji Mohikanac će umreti. Ima ga, a neće ga biti. Svako će umreti. Neki ipak uvek žive, odjednom mnogo njih. I pored mnogih umiranja. Može se o tome pričati, bar još neko vreme. Ali onda će umreti i onaj koji priča. Pre toga još priča onom koji živi, živi duže od njega, još pre nego što će on umreti. Izneće smeće pre nego što umre, može da hoda pre nego što umre, zna da vozi invalidska kolica pre nego što umre, još dugo ne povrati sve pre nego što umre, i još će mu se često dignuti pimpek pre nego što umre, grudi mu rastu malo više ili malo manje pre nego što će umreti, vidi, neko ga drži za grudi pre nego što će umreti, priča, pre nego što će umreti. Sažetije, sve sažetije. Jesmo, posle nismo, a kako je dobro dok jesmo, a jebeno kad nekog odjednom nema.

Vozić, poslednja stanica

Dve devojčice. Jedan dečak.

Donesi već te rolere, nesrećo.

Devojčica jedna tanušna, druga debljuškasta. I bucmast dečak.

Ali, on je dečak.
Evo, nosim, al' težak je.
Osmogodišnjaci.
I mi možemo, i tebi će trebati.
Neka bezosećajna, instinktivna surovost.
Zauzimaš suviše mesta. Pritiskaš me laktom.
Debeljuškasta devojčica je nezaštićena.
A tvoj bode, budalo.
Čeličio bi je život. Ona se opire, nije očelićena.
Uvek samo histerija, a?
Debeljuškasta je nezaštićena.
Šta ti sad fali?
Bucmasti mališa samouveren. Mekih, finih pokreta.
Ništa.
Neko vreme balansira između devojčica, ali ipak se više obraća tetoviranom leptiru na koščatom, mršavom ramenu.
Mamicu je tako ubolo da je nabubrilo duplo.
Salasta, velika nelagodnost devojčice. Najumiljatija u čitavom vozu.
I od tvog još veće.
Bucmasti dečak se smejulji. Dvoje uvek tako sede da treći bude na putu. Ili mršava ili debeljuškasta.
Dečak nosi rolere debeljuškaste devojčice. Jednom.
Čitavog života ta treća biće im na putu.

Volela bih da pišem o muškarcima

Moja malenost sužava mi vidik, svet posmatram kroz uski otvor, sve vidim kao malo, a sebe kao najmanju. Od razdražljivosti kosa mi polako opada, zepšće mi velika bezoblična nepokrivena glava, neću imati iza čega da se skrijem, na kraju će mi i uši otpasti.